

**החלטת ועדת האתיקה בעניין קובלנות בקשר להתנהלות חברי הכנסת
בישיבת ועדת הפנים והגנת הסביבה ביום 4.11.2013 וביום 3.12.2013
מיום ה' באדר א' התשע"ד - 5 בפברואר 2014**

הקובלנות

1. ועדת האתיקה דנה בקובלנות שונות שהוגשו בקשר להתבטאויותיהם והתנהלותם של כמה חברי כנסת שהשתתפו בישיבות ועדת הפנים והגנת הסביבה - ישיבה ביום 4.11.2013 שעסקה בעניין תקנות בנושא עליית יהודים להר הבית, וישיבת ביום 3.12.2013 שעסקה בהקמת ישובים יהודים בנגב.
2. **חה"כ מירי רגב**, יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה, הגישה קובלנה נגד חברי הכנסת אחמד טיבי, ג'מאל זחאלקה ועפו אגבאריה בקשר לישיבה ביום 4.11.2013.
לפי הקובלנה, "עוד בטרם הספקתי לפתוח את הישיבה פרץ חה"כ טיבי בצעקות ואליו הצטרפו גם חברי הכנסת זחאלקה ואגבאריה. הצעקות לוו בהכפשות ושימוש בביטויים גסים כמו "חוצפנית" "פירומנית" "את גורמת לאינתיפאדה שלישית" ועוד. היה ברור שחברי הכנסת הערבים שהגיעו לדיון חברו ביניהם על מנת שלא לאפשר את קיום הדיון."
עוד ציינה חה"כ רגב כך: "בסופו של דבר נאלצתי, לאחר שקראתי לו לסדר שלוש פעמים, להוציא מן הישיבה את חה"כ אחמד טיבי, שעזב את חדר הוועדה תוך צרחות ואיתו עזבו יתר חברי הכנסת הערבים שנכחו בחדר הוועדה. אבקש שוועדת האתיקה תבחן את התנהגותם הגסה והמעליבה של חברי הכנסת טיבי, זחאלקה ואגבאריה שתוך יציאתם מהדיון צרחו והעליבו את הח"כים היהודים."
3. **חה"כ זבולון כלפה** הגיש שתי קובלנות נגד חה"כ ג'מאל זחאלקה וטען כי בשתי הישיבות "הותקף מילולית" על ידו:
האחת, לגבי הישיבה ביום 4.11.2013, שלגביה טען כי "חה"כ זחאלקה השתמש בביטויים "פאשיסט, גזען, מתנחל, כובש" וביקש להדוף אותי פיזית אך הסדרנים שחצו בינינו מנעו זאת בגופם. גם לדמוקרטיה ולחופש הביטוי יש גבולות. לא ייתכן שחבר כנסת ירשה לעצמו להשתמש בשפת ביבים ולנהוג כאחרון התגרנים..."
השנייה, לגבי הישיבה ביום 3.12.2013, שאותה ניהל חה"כ כלפה, ושלגביה טען כי חה"כ זחאלקה תקף אותו בביטויים "פאשיסט" ו"גזען", וסירב לצאת מהישיבה למרות שביקשו לעשות כן ולפיכך נאלץ להפסיק את הישיבה.

4. **חה"כ אורית סטרוק** הגישה קובלנה נגד חברי הכנסת טיבי וזחאלקה בשל התבטאויותיהם בישיבה ביום 4.11.2013 כנגד חברי הוועדה והעומדת בראשה. חה"כ סטרוק ציינה כי "חה"כ טיבי התבטא כנגדי בצורה משתלחת בצעקות והטיח בי אמירות חמורות שאין מקומן בכנסת ישראל. בין האמירות: "את מתנחלת בזויה", "הנעל של ערפאת שווה עשר כמוך".

חה"כ סטרוק הוסיפה כי "חה"כ טיבי איים כי בעקבות החלטה לגיימית של כנסת ישראל אם תתקבל כזו, "תפרוץ אינתיפאדה שלישית".

תגובת הנקבלים

5. **חה"כ זחאלקה** ביקש לדחות את הקובלנות וכתב לוועדה כי "תוכן הדברים שאמרתי בדיון הוא במסגרת חופש הביטוי, ונאמר על ידי מעל דוכן הכנסת פעמים רבות, ולכן הקובלנה הינה קנטרנית שמטרתה קבלת פרסום תקשורתי... "

לגבי קובלנתו הראשונה של חה"כ כלפה ציין חה"כ זחאלקה כי "החלק של ההדיפה הפיזית סותר את העובדות ויש צילומים שמוכיחים זאת, לכן אני דוחה אותו על הסף".

לגבי קובלנתו השנייה של חה"כ כלפה ציין חה"כ זחאלקה כי לא היה בדבריו שום עיוות וכי דיבר לעניין במסגרת זכות הדיבור.

6. **חה"כ טיבי** כתב בהתייחס לקובלנה של חה"כ רגב כי "הדיון היה דיון רגיש שנגע בהצעה לחלק את זמני התפילה במסגד אלאקצא תוך שינוי הסטטוס-קוו". לדבריו של חה"כ טיבי, "הדברים המיוחסים לי כמו "גורמת אינתיפאדה שלישית" ו"פירומאנית" הם אזהרה מפני התוצאות האסוניות שהדיון וההצעה שעלתה בו עלולים לגרום. ההחלטה שלנו לצאת יחד מהישיבה - הח"כים הערבים, היא החלטה לגיימית ועל כן אני רואה בתלונה של חה"כ רגב שניהלה את הדיון בצורה קלוקלת קריאת הקוזק הנגזל."

ביחס לקובלנה של חה"כ סטרוק ציין חה"כ טיבי, בין היתר, כי "יש כאן התייחסות הנובעת מעמדה פוליטית ומוסרית כלפי ההתנחלויות והמתנחלים, לרבות אלה מההתנחלות בחברון הידועים לשמצה."

החלטת ועדת האתיקה

7. לאחר שעיינה בפרוטוקולים של ישיבות ועדת הפנים והגנת הסביבה מיום 4.11.2013 ומיום 3.12.2013 וכן צפתה בישיבה הראשונה כפי שמתועדת באתר האינטרנט של הכנסת, החליטה ועדת האתיקה כי התנהגותם של חברי הכנסת טיבי וזחאלקה אכן עולה כדי הפרה של כללי האתיקה בהיותה פוגעת פגיעה של ממש בכבוד הכנסת וכבוד חבריה. לעניין חבר הכנסת עפו אגבאריה לא מצאה הוועדה כל עילה להגשת קובלנה נגדו.

8. **בישיבה מיום 4.11.2013 חה"כ טיבי במשך דקות ארוכות לא איפשר ליו"ר הוועדה לנהל**

את הדיון, זאת על ידי הפרעות בלתי פוסקות, ובנוסף לכך כינה את יו"ר הוועדה "חצופה שכמוך" לאחר שקראה לו לסדר.

חה"כ זחאלקה, אגב יציאתו מאולם הוועדה באותה ישיבה, הטיח בחה"כ כלפה "תשתוק, תסתום את הפה, שחצן, מתנחל, כובש, פשיסט, גזען". גם בישיבה השנייה השתמש כלפיו בביטויים הקשים "לאומן" ו"גזען".

בכך חרגו חה"כ טיבי וזחאלקה באופן קיצוני מכל התנהגות מקובלת בדיוני הוועדות. גם אם דיוני ועדות הכנסת אינם "סטריילים", וקריאות ביניים אינן דבר חריג, לא ניתן להשלים עם התנהגות בריונית מסוג זה שמטרתה למנוע קיומו של דיון לגיטימי בכנסת.

הוועדה מבקשת להדגיש כי אין בהחלטה זו כדי להצר או לפגוע בחופש הביטוי הפוליטי הרחב מאד של חברי הכנסת, וכי אם חברי הכנסת טיבי וזחאלקה היו מביעים במילים חריפות את עמדתם ביחס לנושא הדיון, לא היה בכך כל עילה להתערבות ועדת האתיקה, והוועדה היתה דוחה, כפי שהיא עושה מעת לעת, קובלנות שהיו מתמצות בתוכן עמדתם של חברי הכנסת. אולם במקרה זה, כאמור, אין מדובר בהתבטאויות פוליטיות חריפות, אלא בנסיון למנוע קיומו של דיון ובהתנהגות גסת רוח.

ועדת האתיקה רואה בחומרה רבה התנהגות זו ולפיכך החליטה להטיל על חברי הכנסת אחמד טיבי וחה"כ ג'מאל זחאלקה הערה. הוועדה אף מבקשת להתריע בפני חברי הכנסת כי להבא התנהגות שכזו תוביל לנקיטה באמצעים חמורים יותר בהתאם לסמכותה של הוועדה לפי החוק.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.